

24.6.2026

Asia

Hankintojen valvonta: Jääkenttäsäätiö sr:n rakennustöiden hankinnat

Ratkaisu

Kilpailu- ja kuluttajavirasto antaa Jääkenttäsäätiö sr:lle huomautuksen hankintalain noudattamatta jättämisestä.

Asian vireilletulo

Kilpailu- ja kuluttajavirasto on ottanut asian tutkittavakseen omasta aloitteestaan.

Asian selvittäminen

Kilpailu- ja kuluttajavirasto on 22.9.2025 pyytänyt asiassa selvitystä Jääkenttäsäätiö sr:lta, joka on toimittanut pyydetyn selvityksen virastolle 31.10.2025. Virasto on pyytänyt asiassa lisäselvitystä 15.12.2025 ja 30.1.2026. Jääkenttäsäätiö sr on toimittanut vastaukset lisäselvityspyyntöihin 7.1.2026 ja 27.2.2026.

Ratkaisun perustelut

Kilpailu- ja kuluttajaviraston toimivalta

Julkisista hankinnoista ja käyttöoikeussopimuksista annetun lain (1397/2016, jäljempänä myös "hankintalaki") 139 §:ssä Kilpailu- ja kuluttajavirastolle (KKV) on annettu tehtäväksi valvoa julkisia hankintoja koskevan lainsäädännön noudattamista.

KKV voi antaa havaitsemansa lainvastaisuuden johdosta hankintayksikölle huomautuksen tai muuta hallintolain (434/2003) 53 c §:ssä tarkoitettua hallinnollista ohjausta. Laittomien suorahankintojen osalta KKV voi hankintalain 140 §:n perusteella kieltää hankintapäätöksen täytäntöönpanon. EU-kynnysarvot ylittävien suorahankintojen osalta KKV voi myös tehdä markkinaoikeudelle esityksen seuraamusten, kuten seuraamusmaksun, sopimuskauden lyhentämisen tai hankintapäätöksen kumoamisen, määräämiseksi. Sama koskee kansalliset kynnysarvot ylittäviä hankintalain liitteessä E tarkoitettuja palveluhankintoja tai käyttöoikeussopimuksia, jotka on tehty suorahankintana ilman laissa säädettyä perustetta.

24.6.2026

Asiaselostus

Jääkenttäsäätiö sr (jäljempänä myös "hankintayksikkö", "Jääkenttäsäätiö" ja "säätiö") on Helsingin kaupunkikonserniin kuuluva säätiö, jonka tarkoituksena on jääurheilun ja soveltuvin osin myös muiden urheilulajien harrastusmahdollisuuksien lisääminen. Jääkenttäsäätiö omistaa Helsingin jäähallin harjoitushallin. Lisäksi säätiö on vuokrannut kaupungilta Helsingin jäähallin, jonka ylläpidosta se myös vastaa.

Jääkenttäsäätiö sr:n selvitys

Kilpailu- ja kuluttajavirasto on pyytänyt Jääkenttäsäätiöltä selvitystä aikavälillä 9/2023–9/2025 tehdyistä hankinnoista. Jääkenttäsäätiö on toimittanut selvityksensä liitteenä Helsingin kaupungin sisäisen tarkastuksen laatiman muistion. Helsingin kaupunki teki vuonna 2024 vuosisuunnitelman mukaisen sisäisen tarkastuksen Jääkenttäsäätiöön ja Helsingin Liikuntahallit Oy:öön.

Jääkenttäsäätiö on kertonut selvityksessään, että Extreme Works Oy:ltä on hankittu kirvesmiespalveluita ja muita osoitettuja urakatöitä. Kirvesmiespalveluita koskevien hankintojen arvo (alv. 0 %) on ollut vuonna 2024 yhteensä 196 061,33 euroa ja vuonna 2025 yhteensä 66 438,02 euroa. Hankintayksikön mukaan hankinnasta ei ole julkaistu hankintalain mukaista hankintailmoitusta, eikä säätiön nykyisen hallituksen tiedossa ole, että säätiöllä olisi ollut hankintojen tekohetkellä hankintalain mukaisia suorahankintaperusteita.

Jääkenttäsäätiön antaman selvityksen mukaan Extreme Works Oy on lisäksi toteuttanut Hernesaaren jäähallin purku-urakan. Urakasta on tehty sopimus 12.2.2024. Sopimuksen mukaan urakan arvo (alv 0 %) on ollut 372 000 euroa.

24.6.2026

Jääkenttäsäätiö on kertonut selvityksessään, että säätiön uusi hallitus on vahvistanut alkukesästä 2025 toimenpidesuunnitelman hankintayksikön sisäisen valvonnan, riskienhallinnan ja sopimushallinnan edistämiseksi. Jääkenttäsäätiön sopimuskantaa on alettu käymään läpi hallituksen päättämän toimenpidesuunnitelman mukaisesti. Hankintayksikön hankintoja on ryhdytty kilpailutamaan tehdyn kilpailutussuunnitelman mukaisesti uudelleen keväällä 2025.

KKV:n arvio hankintamenettelyn lainmukaisuudesta

Hankintalain 1 §:n 1 momentin mukaan valtion ja kuntien viranomaisten sekä muiden 5 §:ssä tarkoitettujen hankintayksiköiden on kilpailutettava hankintansa ja käyttöoikeussopimuksensa siten kuin hankintalaissa säädetään.

Hankinnan ennakoitu arvo

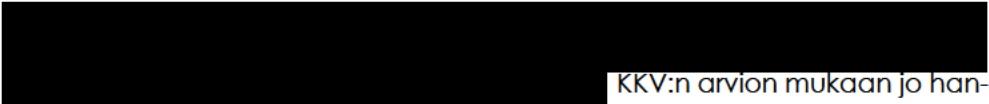
Hankintalain 25 §:n 1 momentin 2 kohdan mukaan kansallinen kynnyсарvo ilman arvonlisäveroa laskeffuna on rakennusurakoissa 150 000 euroa.

Hankintalain 27 §:n 1 momentin mukaan hankinnan ennakoitua arvoa laskettaessa perusteena on käytettävä suurinta maksettavaa kokonaiskorvausta ilman arvonlisäveroa. Arvioinnin on perustuttava ilmoittamisajankohdan tai muun hankintamenettelyn alkamisajankohdan arvoon. Arvoa laskettaessa on otettava huomioon myös hankinnan mahdolliset vaihtoehtoiset toteuttamistavat ja hankintasopimukseen sisältyvät optio- ja pidennysehdot sekä ehdokkaille tai tarjoajille maksettavat palkkiot tai maksut.

Hankintalain 27 §:n 2 momentin mukaan rakennusurakan ennakoitua arvoa laskettaessa on otettava huomioon urakan arvo sekä sellaisten urakan toteuttamisessa tarpeellisten tavaroiden ennakoitu kokonaisarvo, jotka hankintayksikkö antaa urakoitsijan käyttöön, jos ne ovat välttämättömiä rakennusurakan toteuttamiseksi.

Kirvesmiespalveluita koskeva sopimus

Jääkenttäsäätiön ja Extreme Works Oy:n välisessä 1.1.2024 allekirjoitetussa sopimuksessa on sovittu urakoitsijan suoritusvelvollisuudesta seuraavaa: "Allekirjoittanut urakoitsija sitoutuu tuntiveloitusta vastaan suorittamaan tilaajan erikseen osoittamat kirvesmies- ja muut erikseen osoitetut työt, tuntityönä, tilaajan suunnitelmien, viranomaismääräysten ja suunnitteluohjeiden mukaisesti, täyteen käyttökuntoon saatettuna ja tarkastettuna." Sopimuksessa ei ole mainintaa sopimuksen voimassaolosta, ensimmäisestä mahdollisesta irtisanomisajankohdasta tai irtisanomisajasta. Näin ollen KKV katsoo, että kyse on ollut toistaiseksi voimassa olevasta sopimuksesta.

 KKV:n arvioon mukaan jo hankintamenettelyn alkamisajankohtana olisi ollut arvioitavissa, että kirvesmiespalveluita koskevan hankinnan arvo tulee ylittämään kynnyсарvon sopimuskauden aikana, kun otetaan huomioon hankinnan kohteen laajuus, hankintasopimuksen kesto sekä hankintasopimusta edeltäneiden vuosien aikana

24.6.2026

Extreme Works Oy:ltä tehtyjen hankintojen arvo. Sopimuksen perusteella hankittujen kirvesmiespalveluiden arvo oli vuonna 2024 yhteensä 196 061,33 euroa ja vuonna 2025 yhteensä 66 438,02 euroa. KKV toteaa, että hankinnan ennakoitu arvo ja toteutunut arvo ovat ylittäneet edellä mainitun kansallisen kynnsarvon.

Hernesaaren jäähallin purku-urakkaa koskeva sopimus

Jääkenttäsäätiön ja Extreme Works Oy:n välisessä sopimuksessa on sovittu, että Hernesaaren jäähallin purku-urakan hinta on ilman arvonlisäveroa laskettuna 372 000 euroa. KKV toteaa, että hankinnan ennakoitu arvo on ylittänyt kansallisen kynnsarvon.

Hankintalain mukainen suorahankintaperuste

Hankintalain 40 §:n 1 momentin mukaan suorahankinnassa hankintayksikkö neuvottelee valitsemiensa toimittajien kanssa hankintasopimuksen ehdoista julkaisematta etukäteen hankintailmoitusta. Suorahankinnan käyttöedellytyksistä on säädetty pykälän 2 momentissa.

Hankintayksikön selvityksen perusteella rakennustöiden hankintoja ei ole kilpailutettu hankintalain mukaisesti. Koska hankintayksikkö on tehnyt hankintoja Extreme Works Oy:ltä julkaisematta etukäteen hankintailmoitusta, ovat Jääkenttäsäätiön tekemät hankinnat hankintalain 40 §:n 1 momentissa tarjotut suorahankintoja.

Jääkenttäsäätiö ei ole selvityksessään vedonnut mihinkään hankintalain 40 §:n 2 momentissa säädettyistä suorahankintaperusteista. KKV toteaa, että asiassa ei ole tullut esiin seikkoja, joiden perusteella jokin suorahankintaperuste soveltuisi tapaukseen. Virasto ei katso hankintalain 40 §:n 2 momentissa säädettyjen suorahankintaperusteiden täyttyvän.

Johtopäätös

Jääkenttäsäätiö sr on tehdessään rakennustöiden hankintoja laiminlyönyt hankintalain 1 §:n mukaisen velvollisuutensa kilpailuttaa hankinnat mainitun lain mukaisesti. Suorahankintoihin ei ole ollut hankintalaissa säädettyä perustetta. KKV toteaa, että hankintayksikön olisi tullut kilpailuttaa rakennustöiden hankinnat julkaisemalla niistä hankintalain mukaiset hankintailmoitukset.

Edellä ilmenevillä perusteilla Kilpailu- ja kuluttajavirasto antaa Jääkenttäsäätiö sr:lle huomautuksen hankintalain noudattamatta jättämisestä.

Sovelletut säännökset

Laki julkisista hankinnoista ja käyttöoikeussopimuksista (1397/2016) 1 §, 25 §, 27 §, 40 §, 128 § ja 139 § sekä hallintolaki (434/2003) 53 c §.

24.6.2026

Muutoksenhaku

Julkisista hankinnoista ja käyttöoikeussopimuksista annetun lain 164 §:n perusteella tähän Kilpailu- ja kuluttajaviraston päätökseen ei saa hakea muutosta valittamalla.

Lisätietoja asiasta antaa erityisasiantuntija Heikki Puttonen, puhelin 029 505 3051, sähköposti etunimi.sukunimi@kkv.fi.

Ylijohtaja

Timo Mattila

Erityisasiantuntija

Heikki Puttonen